

تهدید سلامت مردم محلی به خاطر کمبود سرویس بهداشتی گردشگران

۲۶ فروردین ۱۳۹۷ - ۱۴:۴۱

منبع خبر: خبرگزاری تسنیم

لینک خبر: <https://tn.ai/1700727>

اهمیت دسترسی عمومی به توالت از منظر بهداشتی به قدری زیاد است که ۱۹ نوامبر؛ روز جهانی توالت نامگذاری شده است، درحالیکه در تفرجگاههای طبیعی ایران توالت عمومی به میزان کافی وجود ندارد و زیان آن برای مردم محلی است که حادثه منطقه سپیدان یک نمونه آن است.

.... طی روزهای اخیر یک اپیدمی عفونی گسترده در ساکنین منطقه سپیدان استان فارس اتفاق افتاد. گزارش علائم بیماری در افراد مبتلا از روز ۱۵ فروردین ۱۳۹۷ آغاز شد. مجموعاً حدود ۵۰۰ نفر و یا بیشتر مبتلا شدند. سپیدان یک منطقه کوچک در استان فارس با جمعیت محدود است و لذا تعداد افراد مبتلا نسبت به تعداد کل جمعیت ساکنین، چشمگیر و البته نگران کننده بود، اما خوشبختانه موردی از مرگ گزارش نشد.

اسهال، تهوع و درد شکمی مهمترین علائم افراد مبتلا در این اپیدمی بودند که دال بر عفونت گوارشی است. متأسفانه در مورد اطلاع رسانی و تشخیص علت دقیق اپیدمی ناهماهنگی‌هایی بین برخی مسئولان استانی ذیربط دیده شد که زمینه ساز انتشار اخبار ضد و نقیض و ایجاد نگرانی در این خصوص شد. در ابتدا وقوع اپیدمی به عوامل ویروسی فصلی ارتباط داده شد اما به هر حال در گزارشات بعدی نوشیدن آب آلوده به عنوان محتمل ترین عامل بروز اپیدمی اعلام شد.

اخیراً معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی شیراز میکروب‌های کلی فرم را عامل بیماری اعلام کرده است. کلی فرم‌ها شاخص آلودگی مدفوعی هستند و بر این اساس این احتمال وجود دارد که باکتری "اشرشیا کلی عامل" بیماری بوده است.

هر چند اظهار نظر قطعی منوط به جداسازی این باکتری از نمونه‌های آب است. باکتری‌های کلی فرم منشأ مدفوعی دارد و به طور طبیعی در مدفوع پستانداران از جمله انسان و دام‌ها وجود دارند. با استناد به اظهار نظر این مقام مسؤول در استان فارس می‌توان استنباط کرد که آلودگی مدفوعی سرچشمه منابع آب در سپیدان استان فارس محتمل ترین عامل بروز این اپیدمی بوده است که این موضوع نمایانگر اشکالاتی در مراحل تصفیه آب و فاضلاب و یا کلر زنی بوده است.

تاریخ بروز این اپیدمی که دقیقاً پس از تعطیلات روز طبیعت در ۱۳ فروردین رخ داده است، قابل تعمق است. سرچشمه منابع آب منطقه سپیدان استان فارس در مجاورت تفرجگاه بوده است و لذا احتمالاً حضور گردشگران، شهروندان و مسافران در آلودگی منابع آبی این منطقه نقش داشته است. اما بر خلاف برخی گمانه زنی‌های اولیه که زباله‌های باقیمانده از حضور گردشگران را عامل احتمالی اپیدمی قلمداد می‌کردند، به نظر می‌رسد که علت محتمل این اپیدمی بقایای آلودگی مدفوعی و به بیان روشن تر فضای حاجت در طبیعت و خارج از توالت بوده است؛ به ویژه اینکه متأسفانه در کشور ما دسترسی به توالت عمومی در مناطق خارج شهر و تفریحگاه‌ها نه تنها مشکل بلکه یک معضل مهم بهداشتی است و فضای حاجت توسط برخی از گردشگران در فضای باز غیرمعمول نیست.

مطالب اظهار شده توسط برخی از توریست‌های سایر کشورها که به ایران سفر داشته اند حاکی از گله مندی آنان نسبت به کمبود سرویس‌های بهداشتی و توالت عمومی در مناطق خارج از شهر، تفریحگاههای طبیعی و یا مسیرهای بین راهی بوده است.

اهمیت دسترسی عمومی به توالیت از منظر بهداشتی به قدری زیاد است که ۱۹ نوامبر به عنوان روز جهانی توالیت نامگذاری شده است. در چنین شرایطی که در تفرجگاههای طبیعی توالیت عمومی به میزان کافی وجود نداشته باشد، دعوت از مردم برای اجتناب از قضای حاجت در محیط های باز و طبیعت توجیه منطقی ندارد. چرا که باید ساخت توالیت های عمومی و سرویس های بهداشتی در خارج از شهر مورد توجه و اهتمام جدی مسئولان بهداشتی کشور واقع شود.

واقعه اپیدمی سپیدان استان فارس منجر به فوت هیچ یک از هموطنان نشد و باید خداوند منان را شاکر بود که در ابتدای سال نو هموطنان عزیز از این بابت داغدار نشدند. اما باید تلاش کرد تا از وقوع موارد مشابه پیشگیری شود. اخیرا یک مقام مسئول در استان فارس مردم را به جوشاندن آب قبل از مصرف توصیه کرده است؛ اما باید تاکید کرد که فراهم سازی آب آشامیدنی سالم از طریق تصفیه آب و فاضلاب و کلرزنی از وظایف معمول اداره آب و فاضلاب هر منطقه است که انتظار می رود به طور مسئولانه ای نظارت و اجرا شود.

*رئیس مرکز تحقیقات سلامت و ایمنی غذا دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد و بازرس انجمن علمی بهداشت و ایمنی مواد غذایی ایران